Anul 35 — Bucureşti şi Orăştie, 27 Mai 1937. — CENZURAT — No. 21.

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni şi muncitori, întemeiată la Orăştie în anul 1902

Director sufletesc: † Dr. ION I. MOŢA
Director vremelnic: Pr. IOAN MOŢA

„Libertatea" este: Proprietatea familiei moştenitoare a lui Ion I. Moţa
ABONAMENTUL: 120 lei pe an, 60 lei pe 1/2 an şi 30 lei pe 1/4 an

Cererile de abonare şi banii pentru foaie se trimit pe adresa: Admin. „LIBERTATEA" Moţa BUCUREŞTI I, Calea Victoriei 63.

Orice scrisori pentru Redacţie să se trimită pe adresa: RED. „LIBERTATEA", ORĂŞTIE Jud. Hunedoara

Apare în fiecare JOI
2 lei

Preotul Ioan Dumitrescu

Când cei şapte legionari voluntari au plecat în Spania, – gazetele jidauce din Bucureşti şi în deosebi cumătra lor „Dreptatea", ziarul conducător al partidului dlor dr. Lupu—Madgearu—Mihalache, au strigat de repeţite ori: Unde eşti Ministrule al Cultelor (al bisericilor)? N'ai auzit că un preot şi-a părăsit altarul şi a plecat cu puşca pe umăr în Spania, să tragă în oameni? Cum şi-a putut părăsi slujba sa şi cine i-a dat voe să plece?..."

Şi nu ştiau straşnicii apărători ai bisericii părăsite de preotul ei, că acesta cât de demult, deşi e preot, nu mai e PAROH, adecă nu mai are parohie, căci a fost înlăturat dela altarul sfintei biserici pe care cu multă credinţă o slujea... a fost înlăturat din porunca jidovimii din Maramurăşul ardelean, unde slujea şi a cărei răutăţi le zbiciuia! Acum fiind fără parohie, s'a dus să slujească TOT LUI HRISTOS, prin lupta cu arma în mână împotriva vrăşmaşilor Lui... Iaca pe scurt istoria vieţii acestui preot luptător:

*

Părintele Ion Dumitrescu s'a născut în Muntenia, jud. Argeş. A terminat Seminarul şi a fost hirotonisit preot, plecând să ducă mângâere sufletească, tocmai în munţii Maramureşului, acolo unde a domnit în vremurile trecute Dragoş-Vodă. Parohia din comuna BORŞA i-a fost încredinţată spre păstorire. Aici tânărul preot a putut vedea cu groază şi cu strângere de inimă, toată nenorocirea pe care o trăieşte neamul nostru. Poate că nicăirea, ca în aceşti munţi ai Maramureşului, nu se vede atât de bine, cum piere şi neamul românesc şi cum toate averile şi moşiile noastre trec în mâna streinilor, a jidanilor! Românii au ajuns aci în stare de robi, mai rău ca acum 1000 de ani. Au rămas nişte biete umbre, muritoare de foame. Peste tot stăpânesc jidanii.

In faţa acestor dureroase stări de lucruri, sufletul românesc al părintelui Dumitrescu a pătimit mult.

Işi dădea însă cu socoteala, că singur nu va putea face prea mult pentru credincioşii săi, cari aveau nevoie de atâta îndemn şi mângâere. Auzise despre Legiunea „Arhanghelul Mihail" de sub conducerea lui Corneliu Z. Codreanu, al cărui întâi ajutor era Ionel Moţa. A pornit dară la Iaşi. Câteva zile a făcut drumul cu căruţa cu cai a unui român năcăjit din Borşa, trecând Carpaţii pela Câmpulung, Suceava, Iaşi. Era aceasta în primăvara anului 1930.

Mare bucurie a fost atunci pe legionarii din Iaşi, văzând un preot luptător, vine să le ceară sfat şi ajutor. Şi mare bucurie a răsărit şi în sufletul părintelui Dumitrescu.

După câteva zile de şedere în capitala Moldovei a pornit înapoi cu aceeaşi sărăcăcioasă căruţă, dar nu singur, ci întovărăşit de câţiva legionari, cari veneau să-l ajute. Ci duşmanii lui şi ai neamului erau de veghe. Ei nu puteau îngădui ca să se trezească Românii. Că cinstiţii iubitori de neam, deschiseseră bine ochii poporu-

Pr. IOAN DUMITRESCU

lui şi miile de Români începuseră a încunjura negoţul evreesc, a se feri de ei peste tot, şi acestora le scădea grosimea pungii!... Pentru asta „tulburătorii" (liniei lor), trebuiau urmăriţi şi izgoniţi sau nimiciţi!...

Cu veşti mincinoase şi cu ameninţări, au făcut, ca până la urmă deregătoriile să-l aresteze pe părintele Dumitrescu şi pe însoţitorii săi, pentrucă ar fi „primejdioşi" pentru siguranţa Statului. Şi i-au băgat la închisoare, fiind daţi în judecată pentru „tulburarea păcii" din comună (tulburau adecă, bunii creştini „pacea" în care jidanii rodeau şi carnea de pe trupurile sărmanilor creştini, ba sugeau şi măduva din oasele lor!). Vre-o cinci luni de zile au stat în în temniţa Sighetului, spre marea bucurie a jidovimii.

După proces, CÂND TOŢI AU FOST ACHITAŢI (aflaţi curaţi şi nevinovaţi), preotul Ion Dumitrescu suferia o nouă lovitură: Nu i se mai îngădui să stea în Borşa, la parohia lui!

Degiaba a luptat, ca să nu fie îndepărtat dintre credincioşii săi, cari îl iubeau şi-l ascultau — căci până azi la Borşa nu mai poate merge!

Rămas pe drumuri cu doi copilaşi, căci între timp îi murise şi soţia, porneşte iar spre casa părintească. Işi lasă copiii acolo şi el se stabileşte la Bucureşti, la centrul organizaţiei noastre. Cu trup, cu suflet, ia parte la luptele legionare. Colindă ţara în lung şi lat, ducând pretutindenea credinţa cea nouă.

In timpul prigonirii din 1933, e căutat şi dânsul pentru a fi trimis la Jilava, rămâne însă tot timpul în capitală şi lucrează la un cizmar, ca ucenic...

Când s'a început procesul cel mare la Consiliul de Războï din Bucureşti, s'a înştiinţat de bunăvoie şi părintele, ca să fie judecat alăturea de ceilalţi. A fost cu toţi soţii săi de credinţă achitat.

De atunci a lucrat ca secretar al partidului „Totul pentru Ţară" până în Noembrie trecut.

Când Ionel Moţa a cerut Căpitanului să-i dea voe să meargă în Spania cu o echipă de legionari, părintele Ion Dumitrescu a fost printre cei dintâi, care s'a înştiinţat că vrea să meargă şi dânsul. Simţea că acolo unde se dărâmă bisericile şi se luptă contra lui Dumnezeu, e datoria lui să meargă! A mers senin şi cu sufletul împăcat. Şi-a făcut întreaga datorie.

Ca preot a mângâiat mereu echipa românească, prin rugăciunile făcute către Tatăl ceresc. Şi tot ca preot a veghiat şi s'a rugat pentru scumpii noştrii mucenici, chemaţi de Dumnezeu în împărăţia Sa...

*

Astăzi se găseşte din nou printre noi. La datorie şi la muncă. Face parte din grupul celor dintâi comandanţi legionari şi este decorat cu Crucea albă. In partid îndeplineşte funcţiunea de Secretar general.

Aceasta este în scurt istoria vieţii de luptă şi sbucium, a părintelui Ion Dumitrescu.

ION BANEA

(Inţelege-vor acum cei dela „Dreptatea" lui Dr. Lupu, cât temei şi câtă înţelepciune era în întrebarea lor, arătată mai sus?)

— o —

Cei din urmă articli

scrişi de ION I. MOŢA pentru „Libertatea" lui dragă, de pe pământul Spaniei...

Răvaşe dela Legionarii Români de pe Frontul Crucii, din Spania. VII.

ALTE MINUNI IN LUPTELE DELA ALCAZAR

Această povestire atât de grăbită şi necomplectă a luptelor din această cetate care este de-acum un loc sfânt pentru Spanioli, nu poate ocoli amintirea câtorva fapte care sunt adevărate minuni şi cari lămuresc de ce, din cei 1100 luptători ai Alcazarului, au fost răniţi abea 500, iar numărul morţilor au fost numai de 84 (dintre cari 24 sunt ofiţeri morţi):

Un obuz de artilerie de 155 mm. intră pe fereastra unei odăi pline de ofiţeri şi se izbeşte în zid la o înălţime de 1 metru de la podea, făcând explozie. N'a omorît însă şi nici n'a rănit pe nimeni!

Am văzut şi noi odaia aceasta, nu e mare, cam 6–8 metri. Am văzut şi locul exploziei obuzului. Nimeni nu se poate dumeri cum de nimeni din odaia ticsită de oameni, n'a fost măcar rănit!

Alta: o bombă mare de aeroplan străbate tavanul şi cade într'o odae plină de falangişti, dar nu face explozie.

A treia »întâmplare« (noi zicem şi credem, că e minune, căci a fost mâna lui Dumnezeu la mijloc): La explozia uneia dintre mine, s'a dărâmat şi un dormitor în care mai rămăseseră elevi. Am văzut şi noi rămăşiţele acestui dormitor prăbuşit şi plin de grinzi de fer şi de pietroaie. Nimeni n'a fost însă nici măcar rănit!

*

...Coborîm, uluiţi, munţii de dărămături ai Alcazarului. Cum au putut să reziste aici, vreme de 72 zile, sute de oameni, printre ruinele acestea pline de sânge, faţă în faţă cu toată puterea de foc strânsă de ura comunistă? Peste aceste ruine a trecut desigur umbra lui Dumnezeu!

— Generalul Moscardo (căruia comuniştii i-au omorât 2 copii, unul la Barcelona, altul la Toledo, a cărui moarte viteazul general a auzit-o la telefon), acest general a fost o unealtă a voinţii dumnezeeşti. Iar minunea dela Alcazar este un semn de care ne putem bucura cu toţii: e semnul că Dumnezeu ne stă în ajutor şi nu va lăsa ca porţile iadului să dărâme Biserica Sa şi să ucidă sufletul neamurilor.

† ION I. MOŢA

*

— In numărul viitor tipărim CEL DIN URMĂ articol pe care iubitorul nostru Director, ni l-a mai putut scrie din Spania, de pe ţărmi de tranşee...

E un articol foarte duios, mişcător chiar prin încheerea sa, care e ca o prorocire şi în acelaşi timp un sfat luminat insuflat de Duhul sfânt, către cei cu suflete curate şi de Dumnezeu, ca şi de neam iubitoare!...

Cum îşi căsătoresc ţăranii bănăţeni copiii

O pricină a puţinelor naşteri în Banat, precum şi el prea marelui bir, pe care copiii de curând născuţi ai ţărancelor bănăţene, îl plătesc morţii, este felul, cum se căsătoresc aici băieţii şi fetele.

Noi ştim, că la temelia căsătoriei, întocmai ca şi la temelia întregii rânduelii lumeşti lăsată de Dumnezeu, este şi trebue să fie: iubirea. Se căsătoresc între ei acei, cari se iubesc, cari se hotărăsc să înfrunte împreună toate greutăţile vieţii, cari vor să pună temelie unei familii cu viaţă lungă, ce se lasă moştenire din urmaşi în urmaşi.

Ei, bine, căsătoria băieţilor şi fetelor din Banat, în mare parte, nu se face din dragostea pe care cei ce vor să păşească la sfânta taină a căsătoriei, o au unii faţă de alţii. Mai întâi, în Banat, cei ce se căsătoresc, sunt nişte COPII, cu vârsta între 13–14 şi până la 17 ani! Aceştia nici nu se căsătoresc de bună voie, ci fiindcă părinţii îi SILESC! Şi tot părinţii sunt acei, cari îşi silesc fetele să se căsătorească la o vârsta nepotrivită, adică atunci, când ele abia au împlinit vre-o 14 ani, sau chiar şi înainte de atâţia... Lucru de minunea lumii: copiii, abia au ajuns vârsta de 8—9 ani, şi părinţii lor, s'au şi înţeles cu cine să-i căsătorească!.. Şi abia aşteaptă să-şi vadă copiii cât de cât răsăriţi, ca să i căsătorească, aşa precum s'au înţeles mai de mult!..

Cum vedeţi, tinerii căsătoriţi din satele bănăţene, pun temelie familiei, care este şi temelia neamului, la o vârstă, când nici ei pe ei nu se ştiu conduce, şi când nici nu-şi pot da seama de însemnătatea pasului ce-l fac!..

La noi în Banat, ceea ce se are în vedere la facerea unei „căsătorii", este numai şi numai — averea... E de neînchipuit, cât de iubitori de avere au ajuns a fi ţăranii de aici! Pentru ca să nu se împartă averea, ei nu vor să aibă decât unul sau doi copii. Pentru a pune mâna pe o altă avere, ei îşi căsătoresc copiii, cu sila, fără de vreme. Pentru a-şi căsători copilul cu o fată bogată, ţăranul din Banat nu caută deloc la sănătatea fetii, ci fără să stea mult pe gânduri, îşi căsătoreşte copilul cu o fată născută chiar din părinţi bolnavi de tuberculoză şi tot atât de uşor îşi dă fata „noră", într'o casă de oameni nesănătoşi... Astfel se şi înţelege, DE CE IN BANAT, TUBERCULOZA SECERĂ ATÂTEA VIEŢI OMENEŞTI!

Mai departe, în Banat, căsătoria civilă a devenit rară, de tot!..

Concubinajul (traiul împreună, în fărădelege) în Banat e ceva obişnuit şi nu e deloc ruşinos!. Părinţii se învoiesc ca fetele lor să meargă nurori în casă, fără a mai trece şi pela ofiţerul stării civile. Părinţii când văd că fata nu-i mulţumită la socri, — pur şi simplu o aduc acasă şi dacă se poate, chiar în aceeaşi săptămână, o dau în altă casă, după alt bărbat, dar tot în concubinaj. S'a ajuns în Banat, la aşazisa: „căsătorie DE PROBĂ", şi nimeni nu se opreşte asupra faptului, că o fată a avut 2—3 bărbaţi, cu cari a trăit în concubinaj.

Nimic nu-i mai uşor la noi, decât desfacerea unei căsătorii. Amintesc, că şi divorţurile, tot părinţii le hotărăsc. Ei fac şi desfac căsătoria copiilor lor, fără privire la aceea, dacă aceştia vor sau nu? Căsătoria legală fiind foarte rară şi împerechierea tinerilor făcându-se fără binecuvântarea Bisericii, fără simţământul iubirii, nu-i mirare, că aşa căsnicia e de scurtă durată; că nu dă naşteri la copii şi că mortalitatea e mare. Şi nici nu ne putem aştepta, să trăiască fiinţele nou născute, ale căror părinţi sunt nişte copii.

Noul Cod Penal a prevăzut pedepse pentru concubinaj, (trăire în viaţă nelegiuită), dar mi-e teamă, că numai ele nu vor fi de-ajuns, pentru stârpirea răului descris mai sus.

Părinţii mânaţi de foloase materiale, îşi vor căsători copiii înainte de vreme, câştigându-şi şi învoirea la asta prin oameni politici, pe temei de certificate date de medici, pentru bani. Şi aşa, în Bănat se vor naşte copii puţini şi nesănătoşi, căsniciile vor fi şi mai departe şubrede, căci nu au la temelia lor dragostea şi se vor desface uşor şi imoralitatea (viaţa fără temere de Dumnezeu) va dura înainte, iar numărul locuitorilor, va tot scădea.

In Banat, ca să se stârpească răul isvorând din greşita încheere a căsătoriilor, e nevoie de aspre măsuri şi de multe feluri, aplicate fără cruţare! Căci obiceiurile rele mai sus arătate, sunt atât de înrădăcinate, încât ele cu greu vor fi înlăturate numai prin încercări de a lumina mintea ţăranilor...

Tiberiu Mităr

UNELE-ALTELE

Iubitul nostru Moştenitor de Tron, Marele Voevod MIHAI, întorcându-se dela serbările Incoronării Regelui Angliei, dela Londra, — nu a luat drumul deadreptul spre casă, spre Bucureşti, — ci, lucru de folos, s'a dus prin câteva ţări streine, nu ca să fie primit cu părăzi, căci merge ca un „călător", nu ca un Principe şi membru al unei Familii Regale. Aşa a trecut prin Belgia, ţară vestită pentru bunăstarea ei, şi pentru înaintata sa stare în toate privinţele, — având în cap un Rege plin de voinţă sănătoasă, pe placul poporului şi ţării sale.

Belgia e ţara care, numai înainte cu un an, a dat de ştire vecinelor sale puternice, Angliei şi Franţei, că ea nu mai merge ca trasă de sfoară, pe liniile poftite de alte ţări tari şi mari, cari au alte rosturi de apărat, alte scopuri, cari nu-s şi ale ei. Ea nu vrea să mai fie împinsă la dreapta şi la stânga ca o slujnică a acelora, — aşa cum se lasă alte ţări!... Ea face politica **Belgiei**, îngrijind de ale ei nevoi şi trebuinţe!

Şi decând şi-a ridicat aşa fruntea sus, bărbăieşte, — e de două ori mai preţuită chiar de acele mari puteri!

Din Belgia, Voivodul Mihai s'a dus în Polonia, unde a fost călduros şi cu drag primit de tineretul polon cel înjghebat şi el în Legiuni tinere şi inimoase şi naţionale. A avut prilej a vedea şi a sta de vorbă şi cu copiii tineretului bun naţional, dar şi cu fruntaşi dintre conducătorii ţării, — şi, negreşit, multe va fi auzit, şi dela unii şi dela alţii şi multe a putut învăţa din cele auzite şi văzute în statul vecin, pornit pe o muncă mare de refacere şi însănătoşire.

Şi în această ţară, iubitul nostru Moştenitor de Tron, multe a putut vedea şi învăţa.

In deosebi ni-se pare că a putut auzi cât de multe rele se vorbesc prin acele ţări, ca şi pe aiurea, despre noi, despre „politica" dela noi, despre „bărbaţii noştri politici" şi de multul nostru rău ce şi-au făcut prin străinătate, — şi multe încheeri va putea scoate din părerea lumii bune de pe acolo, — văzând cum n'ar trebui să fie pe la noi.

De aceea ţinem că-i sunt de mare folos, ba şi ţării, astfel de călătorii.

ŞTIRI POLITICE

REGELE ITALIEI, A VIZITAT BUDAPESTA

Cu doi ani mai înainte „Regentul" (locţiitorul de Rege) Horthy al Ungariei, mergând în Italia, a făcut o vizită Regelui Italiei. Acum Regele Italiei a venit la Budapesta să întoarcă vizita Regentului. A fost la Budapesta bucurie mare; paradă câtă vrei, mai ales că ungurii sunt mari meşteri ai părăzilor, ai sclipirilor. Prânzuri şi cini şi teatru şi operă şi defilări de armată, câte vrei.

Cu acele prilejuri, s'au rostit vorbiri destule, căci cu Regele a venit la Budapesta şi Ministrul de Externe, al Italiei, contele Ciano. Din ce s'a vorbit, a ieşit la iveală, că Italia, da, ţine la prietinia Ungariei, ca la a unui stat ce e aşezat pe pământ însemnat aci în Valea Dunării. Dar sfaturile ce i le dă Italia, merg mai ales într'acolo, că: să cerce a trăi *în pace* şi bună vecinătate cu vecinii săi... Ceea-ce înseamnă: nu-ţi face prea mari închipuiri că se vor trage multe şi puternici săbii din teacă pentru tine, ca să te mai facă „Ungaria mare", cum te numeai şi cum te visezi mereu...

A ieşit însă şi aceea la iveală, că deşi pacea încheiată după război, opreşte Ungaria a se înarma iară, pe picior mare, — ea de fapt, în ascuns s'a înarmat mult, aproape deplin şi la fel cu vecinele sale.

*

FRANCEZII, SE SCARPINĂ...

Un învăţat francez, preşedintele societăţii zise „Liga Unirii Latine", cercetând de curând România, a stat de vorbă cu un redactor al revistei „Sfarmă Piatră" şi spunea despre ţara sa, Franţa, cam următoarele:

Dacă şi Francezii par despărţiţi în două tabere, (unii naţionalişti, alţii comunişti), nu trebue să credem că unii au încetat a mai fi „Francezi" de dragul politicei dela Moscova (a comuniştilor). Francezul e mai presus de orice *francez* şi *creştin*.

Cei ce hrănesc azi tulburarea în ţară, *nu sunt Francezii!* Avem la hotare două mari naţiuni (Italia şi Germania), *pe ai căror Capi îi admir, pentrucă au ştiut să-şi mântuiască poporul!* Odată cu facerea ordinei acolo, a fost svârlită peste graniţe *pleava* nesupusă care nu se stâmpăra. *Franţa a primit-o* (pe acea pleavă!). Dar vedem acum, că a fi primitor de oaspeţi nu e totdeauna înţelepciune. Acei oameni „fără familie" şi „fără patrie" pe cari îi hrănim, sunt cari fâlfâe mereu steagurile năclăite în roşu! Ei sunt necinstitorii altarelor, ei sunt duşmanii familiei franceze, ei sunt cei mai mulţi „voluntari" apărători ai „frontului popular" comunist...

Cam aşa spunea Francezul, recunoscând ce rău am făcut că am primit „pleava" azvârlită peste hotare de Germania şi Italia... O simt pe pielea lor, îi usturǎ şi încep a se scărpina. Şi ei n'au nici pe a zecea parte atâţia aduşi de vânturi, câţi avem noi! Noi îi primim, ne facem că nu-i simţim, ba-i poftim să sugă mai din greu, că le dăm tot trupul ţării, să-şi aleagă ce le mai place şi unde le mai place.

Francezul spune că admiră pe capii marilor naţiuni din Germania şi Italia, că şi-au mântuit poporul lor! Şi noi! Şi dorim să ridice şi dintre noi mântuitorul, cât mai curând, un braţ cât mai tare şi cu măturoi cât mai mare în mâsi!

Isprăvi de jandarmi volnici

Avem printre jandarmii noştri mulţi oameni de bună înţelegere, cari ştiu până unde merge dreptul lor de amestec în treburile şi mişcările cetăţenilor, ce le e îngăduit a face şi ce nu. Jandarmul este un slujbaş de obşte, cu bun rost pus în slujba lui, ca păzitor al bunei rânduelii dintre oameni. Dar această pază el o face numai între marginile legilor, cari asigură cetăţenilor drepturile lor. Avem însă şi jandarmi, cari cred — cum după pilda ce li-o dau unii oameni politici, — că ei sunt „legea", că lor li-s iertate toate, că cetăţeanul e un „supus" al lui, şi că acesta trebue „să asculte" de jandarm, ca de o tablă a legii. Aceştia sunt cei mai mărginiţi în ştiinţa lor şi neînţelegători a datorinţelor lor.

De un astfel de jandarm, ce crede foarte mult despre sine, ne scrie un frate al nostru d'n Ilva-Mare (jud. Năsăud). E vorba de volniciile sergentului instructor Duţă de acolo, care e grozav de pornit împotriva partidului „Totul pentru Ţară" şi nu ştie ce ar mai face, ca să nu se mai audă de el?

Mai nainte, când vedea câte un afiş, (o înştiinţare) de-a „Totului pentru Ţară" pe vreun perete, o rupea aşa mai nebăgat în seamă, dar acum mai nou le rupe între martori, căci s'a „vitejit" sergentul...

Dar nu numai afişele partidului, ci acum sunt pentru dînsul postav roşu şi afişele foii noastre „Libertatea". Vedeţi, facem şi noi ce fac toate foile: La locurile de vânzare de gazete, lăsăm să se prindă în fereastră sau pe uşă, un afiş, o tipăritură, arătând care număr nou s'a tipărit din foaie şi arătăm cuprinsul numărului, pentru ce acei ce vor afla ceva atrăgător, să cumpere foaia, care se găseşte acolo.

Nici aceste înştiinţări nevinovate, nu le mai poate suferi straşnicul sergent instructor Duţă. El de aceea e sergent instructor, ca să ne „instrueze" şi pe noi, că nu-i iertat, — adeca dârsul nu ne iartă, — să mai dăm şi noi de ştire lumii că trăim şi scriem... Şi pentru ca lumea să nu mai iee ştire de noi, a început a rupe şi afişele foii noastre.

Aşa ni-se scrie, că în 17 Mai s'a repezit asupra anunţurilor foii „Libertatea" şi le-a sfâşiat cu sete mare, părea că ne sfâşie chiar pe noi şi partidul cinstit, creştinesc, pe care îl slujim. Şi dumnealui se vede că i-ar fi drag de noi numai dacă am sluji pe comuniştii roşii sau vr'un partid din cele date în coate cu acela...

Recomandăm pe acest straşnic jandarm şefului său, dlui Comandant al Companiei de jandarmi, ca să-l cheme odată la „şcoală" şi să-l înveţe că până unde merge dreptul lui de păzitor al bunei rânduelii şi păcii între cetăţeni? Să-i ţină o lecţie, arătându-i, că prin volniciii de acestea, în loc să *păzească* buna pace, *o tulbură!* Şi nu acesta e rostul unui jandarm. Indeosebi să nu-şi arate el dragostea lui pentru cutare partid politic (mai ales când acela va fi cam deochiat) nici ura faţă de altul, poate mult mai bun şi mai drept.

Insuşi sergentului spre rău instruitor Duţă, îi atragem luarea aminte asupra articolului ce publicăm în numărul de faţă: „Ce-s Partidele politice în viaţa popoarelor", după a cărui cetire, credem că se va ruşina singur, de cât de puţin ştiutor şi greşit înţelegător este dînsul în aceste treburi.

Povestea fostului preot Iosif Trifa

Buna credinţă a redacţiei „Lumea şi Ţara“ a fost de două ori amăgită, de a publicat de 2 ori câte-o notiţă cu părere de rău pentru oprirea foii pe care o tipărea Iosif Trifa, sub numele „Isus Biruitorul“.

Pentru ca cetitorii acestei foi poporale bune, care nu trimite decât îndrumări cuminţi abonaţilor săi, să nu rămână în credinţa greşită, că aci s'a făcut un lucru rău din partea deregătoriilor cari au oprit tipărirea mai departe a acelei foi, — subscrisul, care ştiu bine cum stau lucrurile, dau următoarele lămuriri:

Inalt Preasfinţitul Metropolit Dr. Nicolae Bălan dela Sibiu, întemeiase acolo o foaie bisericească pentru buna îndrumare a credincioşilor, „Lumina Satelor“. După câţiva ani dela apariţie, redactorii foii, profesori, fiind oameni cu treburile lor, nu puteau sta de lucru la foaie aşa cum se cerea, — şi Inalt Pr. Sf. Metropolit, dorind să aibă un om care să stee numai de foaie, a chemat pe preotul Iosif Trifa din Munţii Apuseni, despre care ştia că e meşter de scris, şi l'a pus redactor la foaia Sa. După ce s'a încredinţat că scrie şi aci bine, l'a lăsat liber în redactare şi-l îmbuna cu vorbe părinteşti, arătându-se mulţumit de el. Şi noi ceilalţi preoţi, aveam cele mai bune cuvinte despre munca lui la *„Lumină Satelor“*, şi-l preţuiam *deosebit* pentru asta.

După 6 ani de muncă pacinică la foaie, văzând că aceasta merge bine, — părintele a început a fi ros de pofta de a se face el stăpân pe foaia Metropolitului, şi a început a lucra pentru a o scoate din aşezarea ei legitimă, şi a şi-o trece în proprietatea sa. De aci încep paşii lui greşiţi, cari l'au dus acolo, ca la sfârşitul anului 1932 să cerce să fugă cu foaia Inalt Prea Sfinţitului Metropolit, la Bucureşti, — fără a-i da stăpânului ei nimic de ştire... Abia când lăzile cu cărţile foii erau în gara din Bucureşti, a aflat şi stăpânul legitim al foii, că foaia lui e cărăuşită în ascuns, peste noapte, la Bucureşti, — şi a trimis un bărbat de încredere al său, să oprească lăzile în gară şi să le întoarcă înapoi! — A fost o faptă foarte urâtă a preotului Trifa. Totuşi Inalt Prea Sfinţia Sa Metropolitul l'a iertat şi l'a lăsat mai departe la foaie, nădăjduind în pocăinţa lui... — Dar n'a folosit. A mai stat el un an, şi la anul, tot s'a desfăcut de scaunul cinstit în care fusese aşezat cu părintească bunăvoinţă, scoţându-şi o foaie a sa, numită „Isus Biruitorul“, în care a început a-şi asmuţa cetitorii împotriva bunei rânduieli în biserică şi a cinstirii capilor bisericeşti, a aşezărilor din biserică, — înălţându-se numai pe sine, ca el fiind alesul şi însufleţitul lui Dumnezeu'.. — Pe toţi ceilalţi îi lua în deşert. Indeosebi însă cerca să-l arate în lumină rea pe binefăcătorul său Arhiereu, care l'a adus lângă sine, i-a încredinţat slujbă de mare preţ, l'a înălţat în rang, făcându-l protopop onorific, şi care nici o seamă nu-i cerea de veniturile foii. Ştia că foaia merge bine, dar îi lăsa stăpân şi pe acele venite, ca să fie deplin mulţumit..

Ci preotul Trifa nu se împăca cu gândul că şi foaia Metropolitului merge înainte, şi că nu s'au împlinit întocmai doririle lui de mărire deşartă, — nu era număr din foaia lui, în care să nu fie arătaţi mulţi preoţi ca „răi“, pentru că ţineau la foaia Metropoliei, cea pe linia oabiă, şi nu pe a lui, cel sărit din linie.

Fiecare număr al acelei foi, era o picurare de venin în sufletele cetitorilor simpli şi uşor crezători, — lucrând la subminarea deregătoriilor aşezate legiuit în biserică, îndeosebi cercând să întoarcă pe toţi împotriva Păstorului sfintei biserici, a Metropolitului!..

Inaltul Arhiereu, ne-mai putând suferi aţâţările tot mai veninoase împotriva Sa şi a ordinei în biserică, după ce a încercat zadarnic, de repeţiteori, a-l opri dela lunecarea pe drumul căderii, l'a chemat în judecata celei dintâi instanţe de judecată bisericească: „Consistorul spiritual“ al Arhiepiscopiei. In faţa acestei instanţe, preotul s'a purtat foarte îngâmfat, trufaş şi, nevrând să audă de o întoarcere la rânduiala bisericească — după care de-o făcea, ar fi fost primit şi iertat. Atunci acea întâie instanţă de judecată, l'a aflat vinovat de ruperea legăturilor cu biserica şi l'a lipsit de darul preoţiei, pe care biserica i-l'a dat, şi pe care el nu-l mai preţuia. — Aci l'au judecat judecătorii episcopiei sale, — dându-i-se drept de recurs la instanţa a doua: la Consistoriul spiritual Metropolitan, în care stau judecători daţi de cele 5 Episcopii ale Metropoliei (dela Sibiu, Arad, Cluj, Caransebeş şi Oradea). S'au adunat aceştia, dela 5 Vlădicii. Dar nici în faţa acestora, preotul nu s'a plecat, a rămas dârz mai departe, desprețuind şi acest scaun al celor 5 Episcopii. Acest al 2-lea scaun l'a judecat la fel, cu cel dintâi, înlăturându-l din şirul preoţilor, ca pe un răsvrătit. Dar având drept a apela şi mai sus: la Marele Sfat de Arhierei, zis Sfântul Sinod, în care stau cei 18 Arhierei ai întregei ţări. L'au ascultat şi aceştia, au văzut nepuţinţa lui de a se supune rânduelilor sfintei biserici, şi l'au judecat la fel, ca ne-mai având loc între preoţii bisericii. Totuşi i-au mai dat un an de gândire: De se poate împăca cu sine şi îşi cere iertare pentru rătăcirea sa, va fi şi în ceasul al 12-lea iertat şi primit napoi în starea ce a avut în sfânta biserică. I se cerea doar atât: să înceteze a mai asmuţa pe credincioşi împotriva rânduelii bisericeşti şi a Păstorilor ei legiuiţi, — punându-i în vedere şi aceea, că dacă urmează cu tulburarea sufletelor credincioşilor, — va fi scos nu numai dintre preoţi, CI ŞI DIN SÂNUL BISERICII, PESTE TOT, lipsindu-l de starea de CREŞTIN, — ca pe un neastâmpărat răsvrătit împotriva bisericii şi a rânduelii creştine peste tot.

Dup'un an s'a dus la Metropolitul Dr. Bălan şi i-a spus că... vrea să se împace... Metropolitul l'a primit cu părintească inimă iertătoare şi a lăsat să se scrie chiar în foaie, că dureroasa încordare va avea sfârşit şi va urma bucurie pentru toţi... — Dar după 3 zile, acelaş s'a dus la Metropolit şi i-a spus, că — „NU MĂ POT IMPĂCA CU GÂNDUL ÎNTOARCERII MELE ÎN DISCIPLINA BISERICII.“

Metropolitul nu i-a mai zis nimic, l'a lăsat să plece pe drumul perzării depline.

Iar fiindcă el, în foaia sa, urma asmuţările, bine ascunse prin pilde şi asămănări şiret ticluite şi printre şire, — deregătoriile statului, având în vedere că aţâţia răi tulbură azi pacea sufletească a creştinilor, ca francmasoni, ca sectari, — aflându-l pe fostul preot, acum lăpădat din preoţie de toate instanţele bisericeşti legitime, — că e la fel, sau şi mai primejdios aţâţător decât predicatorii sectanţi, — au aflat de bine a opri tipărirea mai departe a foii lui, cea plină de picuri de venin...

Iată adevărul asupra pricinilor pentru cari a fost oprită foaia domnului (nu mai mult preotului) IOSIF TRIFA. A-i lua apărarea, e la fel cu a apăra manevrele la fel de viclene, — „nevinovate“ la înfăţişare, — a francmasoneriei şi a sectelor celor cu buze viclene...

Fratele nostru ţăran, care plânge după foaia lui Trifa prin articolul trimis acestei foi cinstite şi creştine, care e „Lumea şi Ţara“, a cărei bună credinţă a amăgit'o — fie sigur şi liniştit, că nu s'a făcut nici o nedreptate lui Iosif Trifa. Nu se poate ca 3 sfaturi, instanţe de judecată bisericeşti, dintre cari în cel din urmă stau 18 Arhierei, să fie toate neînţelegătoare a slujbei lor şi în numele bisericii, să facă o astfel de mare „nedreptate“ unui preot, dacă el nu era de fapt greu vinovat şi călcător al legământului său sufletesc faţă de sfânta biserică.

Nu s'a bucurat nimenea, nici noi cei din afara cauzei, nici judecătorii lui, de acest sfârşit. Dar — altfel nu se putea, căci era ca şi când caporalul sau sergentul cutare, se răzvrăteşte împotriva colonelului, a generalului, a Ministerului de război, nevrând să le recunoască dreptul de a-l aşeza la locul său în disciplina armatei, a cărei haină a îmbrăcat-o... Toţi au dorit un alt sfârşit acestui fost preot, pe care îl putea avea frumos şi cinstit între noi. Dar căzând el în boala lăcomiei după bogăţia pe nedrept, pe care o urmărea prin foaia şi tipografia sa, — şi-a pierdut buna judecată şi a ajuns unde a ajuns.

Protoiereu IOAN MOŢA

Grecii — buni de luat pildă. Stăpânirea Greciei, la sfatul poliţiei şi prin poliţie, a dat de ştire în toată ţara, că socoate înjurăturile (sudalmele) ca lucru necuviincios şi stricător al bunelor moravuri, şi ca atari LE OPREŞTE ASPRU IN TOATĂ ŢARA! Cel auzit înjurând, va fi dus la poliţie, la primărie, şi i se va croi pedeapsa cuvenită, după urâciunea înjurăturii şi a locului unde s'a spus. Laudă stăpânirii greceşti pentru aceasta măsură a sa, care o ridică în rândul popoarelor mai curate în gând şi cari de altfel sunt popoare care nici nu au înjurături în limba lor, — cum sunt şi Germanii. In schimb altele se întrec în străşnicia sudalmelor!

Despre două popoare ştim că n'ar putea aduce o hotărâre ca cea din Germania: sunt Ungurii şi:... noi Românii! Noi ne întrecem unii cu alţii în sudalme şi încă de cele mai urâte. Vecinilor unguri trebue să le dăm ce e al lor: Ei ne întrec şi pe noi!...

Dă Doamne şi Românilor, mintea Grecilor în privinţa asta.

Jidanii — s'au întors dela liberali?

In alegerile judeţene şi comunale ce se ţinură în primăvara asta, şi se mai ţin, — se văzu un lucru, care nu e fără rostul său: Jidanii, cari se vâră mereu, căpuşi în cojocul tuturor guvernelor, ştiind că dela cei dela putere au să-şi scoată foloasele cele multe, — în aceste alegeri au dat buzna în jurul NAŢIONAL-ŢĂRĂNIŞTILOR! — N'au mers ei chiar TOŢI cu ţărăniştii lui Dr. Lupu-Mihalache, au mai rămas de sămânţă şi liberalilor, ca să nu se uite unii pe alţii, — dar totuşi grosul s'a dus cu Dr. Lupu-Mihalache!

Oare cum şi de ce? Inţelesul e uşor: Când o corabie se scufundă, şoarecii o părăsesc, fug pe alta! Corabia puterii liberale e pe scufundare, şi atunci cioţanii, cari au ros'o destul, ba grozav de mult în aceşti 4 ani, — au luat-o la goană spre altă corabie, despre care bănuesc ei, că ar fi a veni pe urmele celei ce se duce la fund...

Prin votarea naţ. ţărăniştilor, jidanii au arătat la locurile hotărâtoare, că pe cine AR DORI ei, să vie la putere, ba chiar pe cine IL CER ei prin aceste voturi! Votul lor e.. degetul arătător al jidovimei, că pe cine l'ar pofti ei să vie după liberali la putere... Căci despre acela ştiu ei dinainte, că le pune ţâţa statului (bugetul) în gură şi-i lasă să sugă, până se fac rotunzi ca butoaiele...

Şi mai e semn, că conducerea lor, a Evreilor, I-A ÎNDRUMAT a vota cu Dr. Lupu-Mihalache, căci ăştia-s oamenii viitorului.

Cu atât mai vârtos, partidele de dreapta, să se ţină bine, pentru ca în alegeri, să pună la pământ partidul iudaizat aşa de rău!

Propunerea d-lui Oct. Goga

— privitoare la alegerile ce vom avea —

Duminecă, 23 Mai, partidul Naţional-Creştin a sărbătorit, din a sa pornire, pe şeful său suprem dl A. C. CUZA. (Sărbătorirea din luna trecută, fusese pregătită de ziarul »Porunca Vremii«). Cu acest prilej s'au rostit felurite vorbiri, printre cari a fost scoasă la iveală îndeosebi a dlui OCTAVIAN GOGA, care vorbind de viitoarele alegeri ce ne aşteaptă în anul de faţă (după-ce se va retrage guvernul liberal), a spus, că lucrul cel mai la locul lui ar fi, ca M. S. Regele, să pună în fruntea ţării un guvern, care să nu aibă altă însărcinare, decât să conducă alegerile, anume aşa fel, ca acelea să se poată îndeplini cu totul libere, neînrâurite de vre-un partid politic, de nici unul!

Şi un astfel de guvern, ar putea fi numai unul, format din Generali şi Judecători (magistraţi), din cei cunoscuţi ca mai drepţi, mai nepărtinitori! Aceştia să-şi pună Prefecţi dintre ofiţerii activi (în slujbă), tot aşa nepărtinitori.

Dupăce au făcut alegerile, în cari voinţa cetăţenilor s'ar putea arăta în toată slobozenia ei, — guvernul se va retrage din scaun, lăsând să vină unul, dat de partidul cel care va fi ieşit mai tare în noul parlament, pentru că acela ar arăta că iacă pe el l'a dorit poporul prin votul său liber dat!

Cât despre ofiţerii Prefecţi, cam greu credem că vor lucra de sine, când le vin poruncile dela Miniştri cari sunt generali peste ei.

Dar — facă-se şi o probă de asta. — — — — — — Noi credem că da.

Cât ne priveşte, — credincioşii partidului „Totul pentru ţară“ sunt astfel pregătiţi sufleteşte, încât de-o veni Stan, de-o veni Bran, de-o veni Sfarmă-Piatră, de-o veni Strâmbă-Lemne, ei să meargă ca soldaţii cei mai viteji, drepţi, cu ochii la Comandant, cu gândul la Dumnezeu şi la dreptatea cea sfântă, — oblu la ţintă! Fără zgomot, fără tulburări, fără vorbă multă: la vot pentru partidul despre care nădăjduesc tare, şi au drept a nădăjdui, că e acela, care va face cea mai mare dreptate neamului românesc şi sfintei lui legi creştine în ţara asta! De-om putea merge aievea liberi spre acest lucru al nostru, cu atât mai bine, de va trebui să trecem printre suliţi, printre cununi de spini, — le vom primi şi pe acelea şi vom merge tot aşa înainte spre marea noastră ţintă: *„România legionară“ !*

O zidire, ca ne-altele, au de gând să înalţe Căile Ferate în Bucureşti. Pentru a cuprinde toate birourile (cancelariile) de cari conducerea Căilor Ferate, are nevoie (trebuinţă) acolo în centru, pregăteşte planurile unei clădiri uriaşe în piaţa gării de Nord, care va avea 30 (treizeci) de etaje, de rânduri unele peste altele în sus. Va fi cea mai mare clădire din capitala Ţării, şi va putea fi gata abia în 5 ani de zile!

Azi multele birouri ale Căilor Ferate sunt adăpostite în 4 – 5 case mari prin oraş. Atunci se vor aduna toate în casa lor cea mare, a toate cuprinzătoare.

Ce-s „Partidele politice" în viaţa poporului?

DE VORBĂ CU LEGIONARII CE ŢIN DE PARTIDUL „TOTUL PENTRU ŢARĂ" ŞI AU NEPLĂCERI CU UNII NEPRICEPUŢI DINTRE PUTERNICII ZILEI

Ne vin din multe părţi plângeri, cât în scris, cât cu vorba, dela cei ce trec pe la redacţia noastră, — că au neplăceri cu unii »domni« şi mai ales cu unii jandarmi, pentru credinţa lor politică. Aşa de pildă, zilele acestea ne-au căutat doi vrednici Români, bărbaţi deschişi la vorbă şi la chip, dintr'un sat de munte din ţinuturile Orăştiei, şi ne spuneau că d-l »şef de post« din Orăştioara de jos, a citat la sine, ca la mare deregător, pe un cinstit şi vrednic român şi creştin din satul lor, pentru a-l ispiti de credinţa sa politică... Căci a auzit de el că e »legionar« şi »gardist«... S'a supus creştinul şi s'a dus şi a stat drept în faţa dlui »şef« şi i-a răspuns ce a ştiut, — a răspuns bărbăteşte, dar mirat că pentru ce lucruri e luat el din pacea casei sale, dela lucrul său şi purtat pe drumuri, cu perdere de vreme şi de muncă.

Am spus celor doi fraţi de suflet următoarele, pe cari le repetăm aci pentru învăţătură tuturor cetitorilor acestei foi, fie că-s de un partid cu noi, fie că-s de alt partid »de dreapta«, prigonit pentru dreapta lui, pentru dreptatea dreptei lui! Le-am spus:

— Când vă ispitesc domni din alte partide, cari se ţin »mai bune«, mai „cu drepturi" decât voi, sau câte-un „şef" jandarm prea încrezut în cureaua din brâul său, — să le răspundeţi aşa:

Domnule X ori Y, sau d-le „şef". Partidele politice nu-s altceva, decât nişte *„bisericuţe" pentru credinţele politice ale cetăţenilor.* Precum avem biserici pentru credinţele religioase: ortodoxă, unită, papistaşă, reformată, evanghelică, calvină, unitară, una largă şi încăpătoare, alta de mijloc, alta mai mică, una mititică de tot (ca d. e. cea „unitară"), — şi tu intri în aceea, care-i mai plăcută sufletului tău, — aşa-i şi cu „bisericuţele" pentru credinţele politice ale locuitorilor ţării. Pe una o cheamă partidul liberal, pe alta naţional-creştin, pe alta naţional-ţărănesc, averescan, iorghist, liliputan iunianist, iar pe unul mai tiner şi mai voinic *„Totul pentru ţară"!*, — şi tu, cetăţean al ţării, intri în care din aceste bisericuţe-partide, te trage inima ta, credinţa ta.

Partidul „Totul pentru ţară" *e tot aşa un partid recunoscut de legile ţării,* avându-şi semnul său electoral, *ca şi ori-care din partidele celelalte,* liberal, naţional-creştin, ţărănesc, *cu drepturi de-opotrivă cu a acelora, cu a oricăruia!*

Şi atunci, dacă eu ţin de partidul „Totul pentru ţară«, d-ta tot aşa n'ai drept să mă chemi la răspundere, să-mi faci vină din asta, cum nu-ţi fac eu d-tale că ai intrat şi te închini în bisericuţa liberală, naţ.-ţărănească. Pe d-ta te-a tras inima spre aceea şi nu te supără, nici nu mai simţi mirosul de mucegai ce s'a prins pe pereţii ei învechiţi, — pe mine mă trage inima spre bisericuţa, nouă şi curată şi cu mult miros de busuioc, de iarbă creaţă şi de tămâie, a partidului „Totul pentru ţară". Aci se simte sufletul meu mai bine, mai lângă dreapta bună credinţă a părinţilor şi a strămoşilor noştri, aci mai lângă Hristos şi nu lângă mamona, ca în unele partide mai vechi... Şi nimeni n'are drept să mă cheme la răspundere, pentru că mă ţin de acest partid, mai creştin şi mai curat ca toate!

Aşa să le răspundeţi nepricepuţilor sau vicleanilor ce cearcă a vă ispiti.

De-ţi va pune însă întrebarea aşa:

— Da ce-i, mă, eşti „gardist"? — spune-i:

— Nu-s „gardist", pentrucă „Garda de fer" nu mai are fiinţă azi în ţară, fiind desfiinţată prin puterea celor dela putere.

Şi de-ţi spune:

— Dar „Totul pentru ţară" e tot Garda de fer sub alt nume, — răspunde-i ca Hristos lui Pilat:

— Tu zici...

De vă trag de limbă că sunteţi „legionari" şi că şi asta ar fi oprit a fi, — spune-ţi-le:

„Legionari" şi „legionari" e o poreclă, nu numele unui „partid".— *„Legiune"* e o adunare de oameni voluntari, gata de o luptă oarecare. Sunt chiar armate ce se osebesc de armata regulată, fiind formate din voluntari, închegaţi în „Legiunea" cutare sau cutare, ca armată ajutătoare armatei regulate, şi de multe ori mai dârză luptătoare ca însaşi armata regulată!, — cum e acum în Spania, unde „Legiunea străină" din armata Generalului Franco, e cea mai straşnică luptătoare pe front! Unde-i primejdia mai mare, acolo aleargă „Legiunea" şi dă lovituri, totdeauna victorioase, zdrobitoare de duşmani.

Conducătorii „Totului pentru ţară" văzând însufleţirea celor adunaţi sub steagurile sale hotărîrea lor de a fi gata de luptă ori-cât de grea şi înfruntând ori cât de mari primejdii, — au început să le zică: voi sunteţi ca nişte straşnici şi bravi *legionari*, şi le-au dat porecla de *„legionari"*. Şi au rămas cu ea, „schimbată în reaume". Când mă întrebi de sunt „legionar", voind să-mi faci o vină din asta, nu ştii ce spui. Nu mă batjocoreşti, nu mă înfăţişezi urât sau rău, zicându-mi „legionar"! Şi eu n'am de ce să mă lapăd de porecla asta. Şi a fi „legionar" nu e nimic împotriva legii, nimic oprit.

Jandarmul sau ispititorul cărturar, înţelegând cele de mai sus, dacă are în el inimă de Român şi suflet de creştin, — după aceste lămuriri, nu are să te mai prigonească, ci chiar şi el, cu a lui suflet să te îmbrăţişeze, frate drag legionar!

RABINII ÎNCEP — SĂ POSTEASCĂ

Veste nostimă se dă lumii, pornită dela Rabinii din Polonia: Mnealor băgând de seamă că popoarele creştine se deşteaptă tot mai mult şi văd cum sunt supte de jidani şi duse la sărăcie şi la peire, s'au luat de gânduri.

Şi pentru-că nădăjduesc că Iehova ar asculta rugăciunea lor, şi ar putea închide iarăşi ochii neamurilor, au propus *Rabinilor din toată lumea*, să aleagă *o zi de post negru*, în care toţi Rabinii de pe glob, să cadă în post şi rugăciune, nemâncând în acea zi nimic, nici după răsăritul stelelor, ci să se roage aspru lui Iehova,... *să domolească şi să stingă pornirile antisemite*, adecă ridicarea popoarelor împotriva păcătoşeniilor jidoveşti...

Postiţi, postiţi, jupânilor, destul v'aţi îngrăşat prin veacurile de slăbiciune a neamurilor creştine. Voi postiţi de bună voe, c'apoi pe credincioşii voştri burtoşi şi cu lanţuri groase de aur pe pântece, — îi va învăţa să postească *„dreapta"*, mai ales »Legiunea«, când va ajunge la putere!

Războiul din Spania

Jidovii ar vrea — „pace"

Fiindcă armatele naţionaliste ale Generalului Franco, cuceresc mereu din pământul ţinut încă de hoardele comuniste, deşi puţin câte puţin, dar ele tot înaintează, — jidanii din toată lumea, care ei stau la spatele nenorocitului guvern comunist din Spania, mirosind că viitorul tot numai lor le va aduce, azi sau mâine, zdrobirea, au **început** a-şi mişca slujile din diplomaţia engleză şi franceză, să mijlocească „pace". S'ar mulţumi să cam împartă puterea cu Franco, sau măcar să li se dea răgaz doar îl pot înşela!

Şi aşa, mai nou gura politică engleză şi franceză, care cântă din strune şi organe jidane, — cântă cântări de „pace", de „bună voie" între oameni, îndeosebi... în Spania. Ci-că de-ocamdată să **înceteze** luptele şi apoi să se supună şi unii şi alţii sfatului ce li-l va da şi hotărârii —

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

sluji destule, şi vor hotărî — ca Franco să iasă cel scurtat, cel păcălit. Sau măcar atâta, ca până lupta stă pe loc şi-s purtaţi cu vorba, — ei, comuniştii, să se mai întărească...

Franco a răspuns celor ce s'au apropiat de el cu ispita, că — *nici prin minte nu-i trece să înceteze lupta, nici a se supune la soacra Liga perciunilor...*

Iar Germania şi Italia, pipăindu-le şi părerea lor, au spus că — ele, aceste apărătoare a lui Franco, — sunt, mulţam lui D-zeu, sănătoase şi se înţeleg bine!.. Cu alte cuvinte poftiţi numai şi ispitiţi, că pe la noi proşti nu găsiţi. Pricepem noi ce vreţi şi de vreţi ce vreţi.

Poate va fi încă nevoie să mai aştepte lumea cea bună. Dar — sfârşitul nu poate şi nu e iertat să fie altul!

*

Luptele par însă a fi tot sângeroase. Aşa, de pildă, mai nou se scrie, că naţionaliştii luând dela comunişti mari cete de prizonieri, au găsit zilele astea printre ei 26 de „cetăţeni englezi" (vor fi cu perciuni la urechi sau cel puţin la suflet, dar englezi, teafări nu pot fi), şi iacă ce au mai găsit:

Din 1500 de „voluntari" **americani**, au rămas morţi pe loc 500, — din 1000 de voluntari englezi 600 morţi şi 3000 de voluntari francezi.

NOUTĂŢI

Furtuni de vară prea timpurii au dat peste ţară. Şi călduri de cuptor în Maiu. Şi ca în zilele lui cuptor, descărcări de fulgere şi trăznete zguduitoare. La T. Severin a fost la 21 de Mai o ploaie mare cu furtună mare, care a prins pe bietul sătean Ion Crăsniceanu, om de 65 de ani, adăpostit în câmp sub copac, aproape de turma sa de oi, şi un trăznet căzut asupra copacului l-a omorît pe loc. In alt sat Leon Spiridon cu soţia sa prinşi de furtună în câmp, s'au adăpostit tot aşa sub un pom. Un trăznet căzând asupra pomului a omorît pe bărbat, iar soţia a rămas leşinată de vederea grozavei nenorociri...

*

Bătaia copilului, pedepsită. Sunt ei, copiii, ca copiii, răi unii şi uneori. Dar copilul lui Ioan Petică din Cefa (Bihor) a scos din răbdări pe învăţătorul său Vasile Pemeş aşa de tare prin răutăţile lui, încât învăţătorul luându-l la bătae, l-a lovit de i-a făcut câteva RĂNI pe trup. — Asta a supărat pe tatăl copilului aşa de mult, încât l-a dat pe învăţător în judecată... S'a apărat el învăţătorul cât a putut mai bine, arătând că de multe ori se gată şi răbdarea lui, de răutăţile copiilor, şi aşa a fost şi aci. Judecătoria a ţinut samă şi i-a dat pedeapsa cu cruţare, totuşi i-a dat 1000 Lei pedeapsă şi 1500 Lei despăgubiri civile şi cheltuelile de judecată.

„Molitvelnic portativ" se numeşte o carte bisericească de mult folos pentru preoţi, ca şi pentru slujitorii stranii, — scoasă de sub tipar de părintele VICTOR POPOVICI din SILHA (p. Lugoj). Coprinde în 180 pagini, format de carte uşor de purtat, cuprinzând 46 de servicii din cele mai des îndeplinite de preot. Pentru a nu mai duce cu sine cartea mare şi grea a Molitvelnicului, aceasta îi uşurează sarcina. O aflăm foarte practică. Dă şi serviciile Chemării Duhului sfânt la felurite prilejuri. Doar slujba mare a sf. Maslu, nu e cuprinsă în „Portativ". A se cere la autor în Silha (p. Lugoj).

*

Mussa columbacă, primejdioasă gângănie mică, s'a ivit de-o săptămână, în mai multe judeţe din Ardeal şi Banat. Vitele nu mai pot fi scoase ziua la lucru. Numai noaptea, — şi şi atunci cu primejdie. E o mare neplăcere şi pagubă pentru poporul plugar.

*

Vreţi să vedeţi „pitici"?... Mergeţi la Bucureşti, că s'a deschis acolo de nou „Luna Bucureştilor" cu bâlciu uriaş cât nouă târguri de ţară, — şi multe vezi şi mulţi bani poţi cheltui din greu numai să-i ai, că cine să-i primească, se găsesc acolo. Intre altele se pot vedea şi o ceată de PITICI cari umblă de arătare prin lume, Au venit dela Roma la faţa Romei, în România, şi se arată pe bani bucuros, orica...

TIPOGRAFIA ASTRA S. A.—CLUJ CALEA MOŢILOR 59.